

Att tänka på vid planering

Planera - Undervisning, Årskurs 4-6

Sammanfattning

En lista med saker som jag tänker på när jag planerar ett arbetsområde. Det gäller för matematik, men tankarna är förhållandevis generella och kan användas till flera ämnen.

Några principer i planeringsarbetet inom matematik

1. Arbeta med "mångsidiga", flexibla och vardagsnära problem där alla elever oberoende av kunskapsnivå kan delta kollaborativt, lära av varandra genom att visa goda exempel och värdera olika exemplers goda sidor tillsammans. Kamratbedömning och självbedömning är naturliga inslag.
2. Tillsammans med eleverna definiera samtliga obekanta ord/begrepp för att kunna koncentrera största delen av tiden på gemensam problemlösning i sig.
3. Tillsammans med eleverna definiera/planera och utvärdera alla olika temans mål i, för eleverna, konkretiserad form.
4. Så ofta det går (alltid!) anknyta matematikundervisningen till undervisningen i andra skolämnena, till exempel geografi eller samhällskunskap och elevernas verklighet.
5. Träna huvudräkning, skriftliga räknemetoder och användning av miniräknare integrerat i alla teman (huvudräkningsövningar/lekar som del av nästan alla lektioner, korta stunder).
6. Som lärare ha utgångspunkten att genom undervisningen i matematik stimulera alla elever att stolta använda kunskaperna i vardagen, på rasterna, efter, före och i skolan.
7. Vid problemlösning arbeta med att utveckla förmågan att definiera problemet och också arbeta med "avskalade problem" som eleverna får "fylla" med egna innehåll tillsammans utifrån verklighet och olika källor, gärna (helst) anknutet till andra skolämnena.
8. Vid samtliga problemlösningssuppgifter arbeta med rimlighetsbedömning.
9. Ställa få men bra frågor/påståenden som stimulerar frågeställande hos alla elever.

Lärarens reflektioner

Jag tror inte att man i detalj kan planera sin undervisning inför läsåret innan man träffat sina elever, särskilt inte om man vill arbeta med elevdemokrati och utifrån elevernas nulägen. Något jag däremot tror att man kan göra är att planera övergripande, hur man som lärare kan angripa olika delar av arbetet både på det sätt man gjort bra innan men också på nya sätt som förbättrar verksamheten från föregående termin. Planeringens övergripande karaktär går att använda vid detaljerad planering och framförallt är det något att återgå till och använda i utvärderande syfte då lektionerna fungerar/inte fungerar.

Jag tror att jag kommer att ha hjälp av dessa principer om de ligger i min rygsäck vid planeringsarbetet och när vardagen når mig och det känns tyngre tror jag också att de kommer att påminna mig om hur jag når eleverna. Alla dessa principer räcker inte men jag tror att principerna förbättrar chanserna till goda relationer, bra ämneskunskaper och bättre dokumentation kring bedömningar. Dessutom tror jag att principerna kan fungera som mål för mig att utvecklas som lärare.